

Азиз ва ягона месан, якона жони Узбекистоним!

O'zingan angla!

HURRIYAT

1996-yil dekabrdan
chiqa boshlagan

MUSTAQIL GAZETA

№ 35

(1097)
2018,
21-AVGUST
Seshanba
hurriyat.uz

4
Газетхон ҳалқ

Беруний АЛИМОВ
Япония оммавий ахборот
воситалари фаолиятини
таҳдил қилди

2 Күшнинг ҳам уаси бузилмасин

Оиласлардаги парокандалик туфайли қаровсиз қола-
ётган, охир-оқибат жиноята кўл ураётган ўсмирлар
сони ортаёттанига ким сабаб? Биз катталар эмасми?

2 Галаба осонликча келмайди

Осиё ўйинларининг иккинчи кун натижаларига
кура, Ўзбекистон спорт делегацияси ҳисобидаги
медаллари сони олтигата етди.

5 Устоз ва муршид

Дунё молини йиғиша ҳаддан ошмаслик, эҳтиёжга
кура еб-ичиш, рўзгор тебратиш, оила қуриш ва ҳоказо
билин кифояланиш ҳамма учун зарурийдир.

Шодлик ошиёни

Шодлик Шоҳиев олган сурʼатига

Уткам АБДУЛЛАЕВ
“Hurriyat” мухбири

ХАЛКНИНГ ДИЛИДАГИ
ГАП

Сергели тумандаги маш-
хур машина бозорини ким
билимдаги, дейсиз. Яқин-
яқинлардага, аниқроги, бун-
дан иккى йил олдин ҳам боз-
ор ортидаги майдонга аҳли
экин экиб, мол-қўйларини бо-
киб юрар эди. Бугун борсан-
гиз, қўзингизга ишонмайсиз.
Йайдоқ майдон ўрнида узукка

қўйилган кўздел замонавий
мавзе қад ростлаган.

Тўғриси, биз ҳам уни гўё
“Ҳа энди, янги жой, кўчал-
рининг ярмига тош тўкилиб,
ярми тупроғу, чанг бўлса ке-
рак” деган эдик. 6 “А”-мавзе-
сига етиб келиб, чор-атроғи-
га разм солсак, тамомила
бошқача манзара: кўчалар тे-
кие асфальтланган, яшил майдон-
чалар, болалар ўйингоҳла-
ри, гулгулзорлар... Ер би-
лан тез тип топишиб кетган

дөв-дараҳатларни айтмайсиз-
ми, ям-яшил япроқларини кўз-
бўлиб кетган.

кўз килгандек гуркираб ту-
риди.

Оилавий поликлиника, спорт
майдончалари, савдо шоҳобча-
лари жойлашган гузарларнинг
ўзига хос таровати ётиборин-
гизни тортади. Айниска, бу ер-
даги тозалик, орасталикка
хавас қисса арзиди!

Суратчи ҳаммасбимнинг
ҳам илхоми жўшиб кетди, ма-
шинадан тушибоқ, тасвирга
хаваси киришид.

Соя жойга ўрнатилган
ўтириндикда ўтирган отахонни
сухбатга тортидим:

— Хозир туш пайти. Бол-
лар иссиқдан қочиб, уйла-
рига кириб кетган, — дейди
Умаржон Орипов. — Сал сал-
қин тушсин, бу ўйларнинг ҳо-
лиси бозор бўлиб кетади. Бол-
лар маза қилиб ўйнашиди.
Ҳамма шароит бор. Уларнинг
кувонганини кўриб ҳар қандай
одамнинг кўнгли яйрай-
ди.

— Ота, сиз ҳам янги кўчиб
келгандарданмисиз?

— Ҳа, келганимизга тўқиз
ой бўлди. Чилонзорда иккى
хонали уйда турардик. Фар-

зандларимга алоҳида-алоҳи-
да ўй-жой қилишга анча
харакат қилдик. Курбимиз ет-
мади. Бу ёғи ўзимизни ўй-
лантирадиган пайт келиб бо-
шишим қотди. Президенти-
миз ўй-жойга муҳтоҳ оила-
ларга арzon ўй-жой беришга
фармон чиқариди, деб эши-
тиб — ўзимизтага ҳужжат
кўтариб борсан, дарроғ иши-
миз ҳал бўлди. Энди кўнгли-
миз тўқ. Ўзимизни ўйланти-
риб, кизимиши қиқарсан
бўлади. Ўзимизга меҳмон ча-
кирсан уялиб қолмаймиз. Кел-

ганимиздан жуда курсанд-
миз, ўйдаги шароитларни
айтмайсизми?! Яна бир гап:
Тез орада бу ерда метро по-
ездлари қатнай бошлади!..

— Ҳақиқатан ҳам файзи
жой бўлиди. Ўйларни чирой-
лигини қаранг.

— Шавкат Мирзиев Прези-
дентликка салланганди, теле-
визорда “Ҳалқни рози қили-
шимиз керак” деган гапини
аштиб, “Буям бир гап-да”
деб қўйган эдим.

Иқтисодиётни либераллаштириш КИМГА НИМА БЕРАДИ?

Нурислом ТЎХЛИЕВ

иқтисод фанлари доктори,
профессор.

Иқтисодиётни либераллаштириш 2017-2021 йилларда Ўзбекис-
тон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўнали-
ши бўйича Харакатлар стратегиясини амалга оширишнинг муҳим
шартларидан биридир.

Стратегиянинг “Иқтисодиёт-
ни ривожлантириш ва либерал-
лаштиришнинг устувор йўнали-
шиларни бобида хусусий мулк
хукуки ва кафолатларни ҳимоя
қилиш, хусусий тадбиркорлик
ва кичик бизнесга тўлиқ эркин-
лик бериси, улар фаолиятига
давлат идораларининг нокону-
ний аралашувига йўл қўйас-
ли, давлат мулкни хусусийлаш-
тириши янада кенгайтириш,
хўжалик юритувчи субъект-
ларнинг устав жамғармаларида
давлат иштирокини камайти-
риш, давлат мулк хусусийлаш-
тирилган обьектлар базасида
хусусий тадбиркорликни ри-
вожлантириш учун куляш шарт-
шароитлар яратиш, мамлакат-
нинг ижтимоий-иқтисодий ри-
вожланниш жараёнларида дав-
латнинг иштирокини камайти-

риш масалаларига алоҳида
этиб каратилган.

Мамлакатимизда бозор иқти-
садиётига ўтиш ва бозор мун-
сабатларни чукарулаштириш жа-
раёнида либераллаштириш, иж-
тимоий-сийисӣ, иқтисодий ҳай-
тинг барча жаҳбаларни демок-
ратлаштириш, миллий ҳўжалик-
да таркибий ўзғаришларни жа-
даллаштириш макроқитоидий
мутаносибликнинг асосий ҳара-
катларни турибди. Либераллаштириш
тамойиллари туфайли катор йиллар мор-
байнинда мамлакатимизда иқти-
садий ўсиш барқарор турибди.
Жумладан, ўтган йили ялғи ички
маҳсулотнинг ўсиш суръатлари
5,3 фоизни ташкил этди.

► Уюшма фаолиятидан

Самарқандда Ўзбекистон Журналистлари ижодий
уюшмаси томонидан модернизация — янгиланиш
жараёниларининг туб моҳиятини ҳалқимизга етказиши
да журналистнинг таъсириннан сўзи ва фаол граждан-
лик позициясининг ўрни ва аҳамиятига бағишлиланган
минтақавий конференция ташкил этилди.

Журналист сўзининг таъсиричанлиги ошмоқда

Бобур МУҲАММАДИЕВ
“Hurriyat” мухбири

Биринчи Президентимиз
Ислом Каримов мақбара-
мажмусини зиёрат қилиш-
дан бошланган ушбу тад-
бирда Самарқанд, Бухоро,
Жиззах, Навоий вилоятлари
ва Тошкент шаҳрида фаолий-
ти юритаётган марказий
оммавий ахборот воситалари
вакиллари иштирок этди.
Республика Товар-хом
ашё биржаси, Самарқанд

► Муаммо ва ечим

Сеҳрли даъват

«Мени жиннига чиқарманг!»

Анвар МУСТАФОҚУЛОВ
“Hurriyat” мухбири

Ўзини қўйишига жой тополмайди

Болалар психология борми?
Оиласи билан Самарқандга кел-
ган ҳорижлик межмонлардан бири
зудлик билан болалар психология
қабулига кириши кераклигини айтиб
колди. Эрта тонгда ўйқудан айон-
ган фарзанди таъсирибми, бирор
мультифильм таъсирибми, ишқилиб,
«мен ўзимни бахтли ҳис қўйилеман»
деб ўбориби. Аввал ҳазиллашяп-
ти, деб ўйладим. Кейин карасам,
отана оаттиқ изтиробда, нияти
жиддий, ўзини қўйиши жой топол-
майди.

Бу ҳолат биз учун албатта эриш-
туолади. Фарзандингизнинг руҳи ҳолати
метъебига келмаганича биз муолажа-
ни бошлай олмаймиз, фойдаси
бўлмайди. У ҳозир толикан, бунинг
устига бегона мұхитдан қўриш, ҳав-
фираш ҳисси бор.» Учинни кун ши-
фокорлар бола билан ҳакиқий дўста-
га айланди. Психолог болалинг ру-
ҳий ҳолати жуда яхши деган хулоса
бергач, муолажа бошланди. Шундан
бошлаб, руҳиятга биз энг охирги ма-
саласи сифатида қарашимизни ба-
нудай эътиборсизлигимиз оқибатида
кўп имкониятларни бор берәтгани-
мизни англадим. Ахир, айни вақтда
нафақат болалар, каттала учун ҳам
малакали психолог топишнинг ўзи
осон эмас-да.

Дарвоқе, шу куни мен болалар пси-
холог топа олмадим. Межмонни соҳа
мутахассисларига юзлаштируди ўз

5

►Маҳалла

Ўз ясини бузайтган бирор жонзотни учратганимиз? Дейлик, кушлар биз, инсонлар олдида ўта заиф бўлиб кўринади. Бу тонг жарчилари ушоқдек жони билан полапонларни ташки кучлардан шундай химоя қиласдики, кузатса туриб, одамзотга ибрат бўлгулик ҳодисаларга гувоҳ бўласиз. Ҳолбуки, улар инсонга берилган онгдан бенасиб. Одам боласи эса гурмохлик, ношукурлик қилиб, ўз қўргонини ўзи бузади. Фарзандларнинг кўчада қолганидан, химоясилигини даргинимайди — хатто бегуноҳ гўдакларнинг ажалидан беш кун бурун бу дунёни тарк этишига ҳам ўз зурриёдига жабр қиласлигини ёдга олсан, изоҳга хожат қолмайди...

Кушнинг ҳам уяси бузилмасин

Холида ФАЙЗИЕВА

“Нигтият” мухбири

Бугун оиласардаги парокандалик туфайли қаровиз қолиб кетаётган, кўча тарбиялаётган ва охироқибат жиноята кўл ураётган воғга етмаганлар сони ортаёттанига ким сабаб? Биз катталар эмасми?

Вояга етмаганлар колониясига тушган ўсмиридан ота-онанг борми, нега ўғирлик қилдинг, деб сўрашса: “Бувим билан яшайман. Отам етти йил аввал Россияга, онам Қозогистонга кетган. Бошида иккаласи ҳам пул жўнатид турди. Кейин пул келмай қолди. Бувимнинг пенсияси иккаламизга етмагач, аввалига майда нарсалар ўғирлаб юрдим. Ҳеч ким сезмади. Кейин магазиннинг ойнасини синдириб, кўлга тушдим”, дейди.

Энди ҳақи савол туғилади: ота-она ўзлари истаган маблағни йиғиштириб қайтгунча, фарзанднинг ҳаётি издан чиқиб бўлса, топганлари татирмикан? Шунга ўшаша мисоллар, афуски, тўлпаниб-тўлпаниб, жамият атальши умумий кўроғон иқлимига салбий таъсир этмоқда.

Оила азалдан — тарбия ўғоги, қадриятлар бешиги бўлган. Бугун ҳам унга жамиятнинг туб негизи сифатида, давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилмоқда. Шунга қарамай, жорий йилиннинг олий якунига қўра, никоҳдан ахрални кўрсаткичининг умумий сони қарийб 16,5 мингтани ташкил этпти. Ушбу кўрсаткич ўтган йилиннинг айни даврига нисбатан 871 тага ошган. Суд қарори билан ахралланлар сони эса 11925 та бўлуб, 2017 йилга нисбатан 245 тага кўпайган.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш фаолиятини мувоффиқлаштириш бўйича республика кенгашида бўлиб ўтган анжумандана шу долзарб масала муҳокама килинди. “Оилави ахралашларнинг олидани олиша давлат ва жамоат ташкилларининг ўрни” мавзуудаги йигилишида Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Баш прокуратура, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, “Оила” илмий-амалий тадқиқот маркази, Республика маънавият ва маърифат маркази, Ёзувчилар уюшмаси ва бошқа ҳамкор ташкиллар вакиллари қатнаши.

Олий ой давомида шунча оиласарини ахралши фожиа билан тенг, — деди Олий суд раисининг ўринбосари Ҳолмўмин Ёдгоров. — Ҳар бирда туртака иккнишардан фарзанд бўлса, 22 мингдан зиёд бола ёта, ёна меҳридан мосуво бўлалти. Болалигига меҳрға тўймаган фарзанд келажакда мукаммал инсон, жамиятга фойдаси тегадиган фуқаро булиши мумкинми? Мана, бир ҳаётий мисол: ота-она — иксиси ҳам олий маълумотли, ишли. Фарзанд тарбияси билан шугулланишга вақти йўқ. Тўғрироги, вақт ахратишмаган. Энага ёллашган. Йиллар ўтиб, фарзанд улгайдио отаси вафот этгач, онасини ўйдан чиқариб ҳайдади. Негаки, болалигига ота-она меҳрига тўймаган. Оила, миллат кадрими англаб етмаган. Ахралмаган, олий маълумотли ота-онанинг фарзандиши шу ишни қилибдими, демак, юкоридаги кўрсаткичлар бизни огоҳ этиши лозим. Оилави ахралашларнинг олдини олиш учун, аввало, кизларимизни ҳам, йигитларимизни ҳам мактаб ёшидан оиласа тайёрлаш керак. Энг муҳими, ота-она масъулитини ошириш, фарзанди учун жавобгарлики хис этишига эришиш зарур. Буни керак бўлса, конунилик билан мустаҳкамлаб, бу борадаги таклифаримизни беришимиз лозим. Кўлинча иллатларнинг боши масъулитасизлинида келиб чиқяти. Ана шу масъулитасизликинг олдини олиш учун никоҳ шартномасини мажбурий қилиб қўйиш керак деган фикрдаман. Андиконда бир ёш оиласи яратиштишга ҳаракат қўлганимизда, келинчакни кўндролмадик. Тўйдан кейин уч ой ўтиб, ота-она ўғлини чет элга ишига жўнатган. Келин уларнинг хизматини қилиб юраверган, шу билан фарзандли бўлгандан сўнг йигит кириб келятило, афуски, кеч. Ота-она ва унинг ўғли қўлган масъулитасизлики туфайли келинчакнинг нафакат ҳуқуқи бузилияти, ўтган вақт ичиди кўрган азоби сабаб бу оиласадан кўнгли сөвib бўлган. Бундай воеаларнинг олдини олиш учун маҳалла ва унинг ҳамкорлари катый чора-тадбирлар асосида ишлана түғри келади.

Айни кунларда Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича туман (шахар) кенгашлари кошида яраттириш комиссияларини шакллантиришга қаратилган норматив-хукукий ҳужжат лойиҳаси тайёрланди. Ҳозир тегишилди тартибда ваколатни органлар билан келишилмоқда. Ушбу ҳужжат Вазирлар Махкамаси томонидан қабул қилиниб, ихорга қаратилса, яраттириш комиссиялари фаолияти иккни босқичли тизимга айланади ва маҳаллада ҳал бўлмаган муммомли масалалар туман (шахар) кенгашлари кошида қўриб чиқилади.

Вазирлар Махкамасининг жорий йил 16 июнда 15-сонли байбинг асосан 1 августдан 25 августга кадар мамлакатимизда “Биз оиласарини ахралашларга қаршиимиз” ойлиги давом этмоқда.

Тадбирда Ўзбекистон Соғлини саклаш вазирийини ўринбосари Эльмира Боситхонова таъкидлаганидек, биздаги оила кадриятни тушунчаси ҳеч бир мамлакат ва милиатда йўқ. Ушбу бебаҳо қадриятни ўш авлод онгига сингидрадиган энг самарали тузилма эса маҳалладир. Оиласарини кемтигини ҳам маълла тўлдиради.

Шодлик ошиёни

Чунки ҳаётим давомида кўл рахбарларни кўрдим. Гали бошка-ю, иши бошка. Лекин Мирзиёевнинг сўзи билан иши бир экан.

Қаранг, бир йилга қолмай, Тошкентнинг ўзида ўйжога қийналган минглаб оиласар үйли бўлди. Бу факат Тошкентда бўлаётган иш эмас. Якинда маҳалдошлар билан Самарқандга зиёратга бордик. Ҳайрон қолдим. Тошкентдан Самарқандгача ҳар қадамда янги ўйжойлар. Президентимиз барака топсинлар. Бу — факат менинг эмас, ҳалкнинг юрагидаги гап...

УЙИ ОБОДНИНГ — КЎНГЛИ ОБОД

Таъкидлаганимиздек, янги, оптинчи “А” мавзеда “ярк” этиб кўзга ташланадиган ҳолат тозалик, озодалик. Янги мавзеда билан юмушларни бажаршига ихтиослашган “Bunyodkor professional boshqargan kompaniya” МЧК ташкил этилибди. Барча зарур техника ва иши мутахассисларга эга бу ташкилотнинг аҳолига хизмат кўрсатишща афзаллик томонлари кўплашдим”, дейди.

— Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 17 ноябрда Сергели туманига ташрифи ғоҳида мавзеда “ярк” этиб кўзга ташланадиган ҳолат тозалик, озодалик. Янги мавзеда билан юмушларни бажаршига ихтиослашган “Bunyodkor professional boshqargan kompaniya” МЧК ташкил этилибди. Барча зарур техника ва иши мутахассисларга эга бу ташкилотнинг аҳолига хизмат кўрсатишща афзаллик томонлари кўплашдим”, дейди.

— Мен 20-йи бошқарувчисиман, — деди Шоҳида Шеркулова. — Бу ўйда хозир 77 оила истиқомат килияти. Уйларимиз барча куайликларга эга. Бу ерда яшаттанимизда энди ўн ойга якин бўлишига қарамай, барчамиз бир-бири миз билан аҳил-инок бўлиб кетдик. Тўй-ҳашамларда додим биргамиз. Коммунал тўловлар ўз вақтида тўлаб борилияти.

— Мавземиз чиройлилигини, кўчаларимиз текис-равонлигига озодалигини гапириб ўтирамайман, — деди Шоҳида Шеркулова.

— Бу ўйда хозир 77 оила истиқомат килияти. Уйларимиз барча куайликларга эга. Бу ерда яшаттанимизда энди ўн ойга якин бўлишига қарамай, барчамиз бир-бири миз билан аҳил-инок бўлиб кетдик. Тўй-ҳашамларда додим биргамиз. Коммунал тўловлар ўз вақтида тўлаб борилияти.

— Мавземиз чиройлилигини, кўчаларимиз текис-равонлигига озодалигини гапириб ўтирамайман, — деди Шоҳида Шеркулова.

— Бу ўйда хозир 77 оила истиқомат килияти. Уйларимиз барча куайликларга эга. Бу ерда яшаттанимизда энди ўн ойга якин бўлишига қарамай, барчамиз бир-бири миз билан аҳил-инок бўлиб кетдик. Тўй-ҳашамларда додим биргамиз. Коммунал тўловлар ўз вақтида тўлаб борилияти.

— Мавземиз чиройлилигини, кўчаларимиз текис-равонлигига озодалигини гапириб ўтирамайман, — деди Шоҳида Шеркулова.

— Бу ўйда хозир 77 оила истиқомат килияти. Уйларимиз барча куайликларга эга. Бу ерда яшаттанимизда энди ўн ойга якин бўлишига қарамай, барчамиз бир-бири миз билан аҳил-инок бўлиб кетдик. Тўй-ҳашамларда додим биргамиз. Коммунал тўловлар ўз вақтида тўлаб борилияти.

Жобир ҲЎЖАҚУЛОВ

шарҳловчи

Индонезиянинг Жакарта ва Палембанг шаҳарларида давом этаётган XVIII Осиё ўйинлари кизғин паллаги кирди. Осиё китъаганинг 45 мамлакатдан ташриф буюрган спортчилар шижоат билан ўз ватанлари шарафни ҳимоя қилишга киришган.

Барча спорт турларида баҳслар кескин куашлар остида кечмокда. Ҳеч ким осонликча таслим бўлаётганини ўйнибди.

Жобир ҲЎЖАҚУЛОВ

шарҳловчи

Мусобаканинг дастлабки кунлари спортичларимиз сузиш, юнон-рум ва эркин куаш бўйича мевафакияти иштирок этилар. Эркин куашчилар учун баҳслар анча омадди кечди. 74 килограммга вазнадиган полонлар баҳсларнида ҳозир 77 оила истиқомат килияти. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

Эркин куашчиларниң 65 килограммгача вазн тоғифидаги баҳсларда иштирок этиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

Эркин куашчиларниң 65 килограммгача вазн тоғифидаги баҳсларда иштирок этиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

10:00 хисобида галаба козонди. Бронза медали учун баҳсларда эса мўгулистоинлик Батмундан 10:6 хисобида устун келиб, шоҳсупанинг учун пагонасидан жой олди. 97 килограммга вазнадиган ахлатимиз рахматлинига муррабийларни килишади. Беҳзоднинг медали Осиё ўйинларидаги Ўзбекистон терма жамоасининг дастлабки олтин медали бўлди.

►Хориж тажрибаси

Ахборот коммуникация технологиялари энг яши ривожланган давлатлардан бири Nihon — 日本 яни Японияда анъанавий газета муштарилии интернетга ўтиб кетишга шошилмаяти.

Албатта бунинг сабаблари кўп.

Хозир 72 миллион нусхада чоп этилаётган газеталар одамларнинг жамоат транспортни, уйда ёкиофисдаги энг якин ҳамроҳи ва ҳамсубати бўлиб қолмоқда.

Жаҳондаги айрим медиа мутахассисларнинг "кела-жакда босма нашрлар электрон форматта тўлиқ ўтиб кетиши мумкин" деган фикрлари пучга чиқмоқда.

Чунки, кузатишлар шуни кўрсатадики, Япония, Ҳиндистон ва Хитой каби мамлакатларда газеталарнинг сони ҳам, адади ҳам камайиш ўрнига, аксинча, тобора оммалашиб, кўпайиб бормоқда.

Беруний АЛИМОВ

филология фанлари бўйича
фалсафа доктори

ЕТАКЧИ НАШРЛАР

Японияда 166 миллий ва
макаллий кундалик газета чи-
қади.

Энг етакчи нашрлар кўйи-
даги:

"Йомиури" ("Репортёр",
1874 йилдан чиқа бошлаган),
"Асахи" ("Порлаётган қўёш",
1879 йилдан), "Майнichi"
("Кундалик газета", 1872 йил-
дан), "Нихон кейдзай шим-
бун" ("Япония иктисодий га-
зетаси", 1876 йилдан), "Сан-
кей симбун" ("Саноат икти-
содий газетаси", 1950 йилдан).

Шунингдек, 4178 номдаги
ҳифзатли ва ойлик журналлар,
бюллетенлар чиқади.

Ириклилари: "Бунгей сюд-
зю" ("Адабий бадий алма-
нах", 1923 йилдан чоп этила-
ди), "Дэзио миңсу" ("Либерал
демократия", 1955 йилдан),
"Кураши то сейжи" ("Хаёт ва
сиёсат"), "Секай" ("Коинот",
1946 йилдан), "Тю корон"
("Марказий шарҳ", 1886 йил-
дан), "Экономисуто" ("Икти-
содчи", 1923 йилдан), "Бунка
хёрон" ("Маданиятга оид
шарҳлар"), "Геккан сякайто"
("Социал демократик партия
оиномаси", 1957 йилдан).

ҲАММАНИНГ
ТИЛИДАГИ ГАП

Кизиги, бутун дунёдаги
каби Ўзбекистонда ҳам омма-
вий ахборот воситалари фа-
олиятига бағишлаб ўтказида-
ётган турли илмий-амалий
конференциялар дейсизми,
дара суҳбатию семинар-тренинглар,
борингки, оддий ижодий учрашувларни - ҳам-
масида кўтарилаётган ҳар
кандай масалаларни бир уч
айнан шу мавзуга - газета-
чиликнинг истикболдаги та-
кирига бориб тақалади.

Нафоқат Токио, ҳатто Лос
Анжелес, Уэлс, Гоулберн ёки
Москвадаги журналистлар то-
монидан, балки умуман ҳозирги
медиа оламида энг кўп му-
ҳоммада қилинганда ушбу мав-
зуни ўйлаб кўргмаган ёки бу бо-
рада ўз фикрини билдирган
мутахассис топилмаса керак.

Бироқ, хавотиллар асоссиз.

Журналистика тарихидан
малумки, ўтган асрнинг 50-
йилларида телевизор пайдо
бўлганида: "Радионинг куни
битди. Энди хеч ким радио
эшитмайди. Чунки телевизорни
ҳам кўриб, ҳам эшитиш
мумкин", деган иштибохлар
пайдо бўлган эди. Бироқ XXI
асрнинг биринчига чораги де-
ярли якунланяпти ҳамки ра-
dio етакчи оммавий ахборот
воситалари каторида сабит
тириди.

Кейинчалик, интернет пайдо
бўлди-ю "энди газета ва
журналларнинг ҳаммаси элек-
tron шаклга ўтиб кетади, бос-
ма нашрлар колмайди", деган
қарашлар юзага келди. Бироқ
бу фикр ногурик эканлигини
хайтинг ўзи кўрсатиб турибди.

Чунки дунё миқёсида газе-
талар муштарилии сони ка-
майгани ўйк.

АШАДДИЙ
ГАЗЕТХОНЛАР

Ўтказилган оммавий сўров-
лар натижаси шуни кўрсатади,
ниҳон-жинлар, яни японларнинг 89 физи мунта-
зам рафида босма нашрларни ўйб
боради. Repruya.net тармоғи маълумотига кўра,
ахолининг 51 физи тонги га-
зеталарни мутолаа килишини
яхши кўради.

Экспертлар фикрича, Япо-
нияда якин келажакда босма
оммавий ахборот воситалари-
дан фойдаланувчилар ҳажми
камаймайди. Аксинча бу рақам-
лар янада ўсиши кутилмоқда.

муштарилиар "харид қилиш-
га арзийдиган" материалларни
етказиб бера олади. Тўртични ҳокимиятнинг амал-
даги намоёни.

ТАДИҚОТЛАР
НАТИЖАСИ

Японияда газета таҳрири-
тларни алоҳуда уюшмага бир-
лашган. Унинг тўлиқ номи —
Япония газета ноширлари ва
мухаррилари уюшмаси (JNPEA — Japan Newspaper
Publishers and Editors Association).

2021 йилларда Ўзбекистон
Республикаси ривожланти-
ришнинг бешта устувор йўн-
лишилари бўйича Ҳаракатлар
стратегиясида оммавий ахборот
воситаларининг ролини
кучайтириш, журналистларнинг
касбий фаолиятини химоя
килиш масалаларига алоҳуда
эътибор каратилган. Шу боис
бизда ҳам Япониядаги
каби мавжуд босма
нашрларнинг кучини бирлашти-
риш, уларни оптималлашти-
риш — газета-журналларнинг
жамиятдаги ўрнини янада фа-

да босма оммавий ахборот
воситаларини оптималлашти-
риш максадига мувофик бўлур
эди.

Айниқса, суварақдек бола-
лаб кетган тармоқ газетала-
рига шу кунларда нечоғлик
кatta эҳтиёж бор? Деярли қай
бир вазирлик ёки кўмитани
олманд, пойтакт Тошкентдан
то туманларгача ўз нашрла-
рига эга.

Масалан, таълим тизимида
нафакат Республика миёсида,
балки вилоятлар туман-
ларда ҳам ўнлаб газеталар ва
журналлар чоп этилади. Соҳа
ходимлари уларга ҳар йили
"ката тишти билин" обуна
бўлишиади.

2018 йил 1 июль ҳолатига
кўра, биргина Ўзбекистон
Олий ва ўрта маҳсус таълим
вазирлиги тизимида 34 газе-
та, 40 журнал чоп этилмоқда.
Ҳалк таълими соҳасида эса
24 газета ва 21 журнал бор.

Соглини сақлаш йўнли-
шилари нашрлар ҳақида ҳам
шундай дейши мумкин: 19
газета, 27 журнал чиқарилади.
Бундай мисолларни яна
кўллап кеттириш мумкин. Негаки,
ушбу вазирликлар ти-
зимида давлат бюджетидан
мунтазам ойлик оладиган
ходимлар армиси мавжуд.
Аслини олиб қарасанги, рас-
ман "нодавлат" ёки "хусусий"
саналмиш нашрларнинг орти-
да ҳам соҳанинг турли дара-

Журналист
сўзининг
таъсиричанлиги
ошмокда

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017
йил 3 августи куни Ўзбекистон ижодкор зиёл-
лари билан учрашувда илгари сурилган так-
лиф ва ғоялари ижодий ташкилотлар учун янги
даврон бошлаб берди. Давлатимиз раҳбар-
нинг ташаббуси билан Ўзбекистон Журналисти-
лар ижодий уюшмаси фаолиятни янада ри-
вожлантириш борасида кенг кўлмали чора-тад-
бирилар қабул қилинди. Ўзбекистон ижодкор-
ларини кўллап-куватлаш "Илхом" жамоат фон-
ди ташкил этилди. 2017 йилнинг 15 августида
Президентимизнинг "Маданият ва санъат таш-
килотлари, ижодий уюшмалар ва оммавий ах-
борот воситалари фаолиятини янада ривож-
лантириш бўйича ҳаммасида мөхнатини рағбат-
лантириш бўйича қўшимча чора-тадбирилар
тўғрисида"ги қарори қабул қилинди.

Бундай юксак эътибор журналистиларимиз-
нинг фаолиятида мумкин омил бўлаётir. Ўзбе-
кистон Журналистилари уюшмаси билан Республика
Товар-хомаша ашё бирхаси ўтасида "Дўстлар
клуби" ташкил этилди. Ушбу хайрли ишлар жур-
налистика соҳасини ривожлантириш, ижод-
корларни кўллап-куватлашса хизмат қилаётir.
Газета-журналлар таъриятиларининг моддий-
техник базасини яхшилаш борасидаги амалий
ишлар сезилилар даражасида жонланди.
"Дўстлар клуби"нинг сайъ-ҳаракати билан фах-
рий журналистиларга эътибор янада кучайди.

Нимасини айтасиз, дасти
узунлар учун бу — бизнеснинг
бир йўли. Обуначилар — нақд.
Кўл остингизадига ходимлар-
нинг бирортастаси тасарруфин-
гиздаги нашрга ёзилмай
кўрсинг-чи! Кўли қалтароқ ход-
имлар учун эса нарасмий соли-
кади.

Давлатимиз раҳбарининг
кунини кечга қабул қилинган.
"Ёшларни маънавий-ахлоқий
ва жисмоний барқамол этиб
тарбиялаш, уларда таълим-
тарбия бериш тизимини си-
фат жиҳатидан янги босқичга
кўтариш чора-тадбирилар
тўғрисида"ги қарорида ушбу
муаммога алоҳуда эътибор
каратилганинг бежиз эмас.
Карорга биноан ўзбекчиларнинг
"босма нашрларга маж-
буран обуна бўлишини таш-
кил этиш" қатъий таъкидлан-
ди.

Кези келганда ахборот гло-
бальлашви жаҳангирга хос бир
хусусият ҳақида ҳам тўхталиб
ўтишга тўғри келади. Гап
шундаки, глобальлашви шаро-
итида ахборот оқими учун түсик,
чегара колмади хисоб.
Шу омилнинг ўзиёк ички ва
ташқи ахборот макони интег-
рациясини осонлаштирида ва
тезлаштирида. Айни пайдада,
ахборот тарқатиш, журналист
касби ва маҳорати масъулай-
тини жуда-жуда оширади.

Бу ички ахборот оқими хо-
рижий ва халқаро ахборот
оқимига кўшилиб кетиши бил-
лан боғлиқ. Мисол учун, эн-
диликда аксарият вилоят, туман
газеталари, ҳатто нодав-
лат нашрлар ҳам ўзларининг
электрон версияларига эга.
Демак, қайсида вилоят ёки
туман макёсида тарқатилёт-
ган босма нашр саҳифалари-
да чоп этилган материаллар
дунёнинг истаганда ишларни
таслашни ўтишади.

Бу ички ахборот оқими хо-
рижий ва халқаро ахборот
оқимига кўшилиб кетиши бил-
лан боғлиқ. Мисол учун, эн-
диликда аксарият вилоят, туман
газеталари, ҳатто нодав-
лат нашрлар ҳам ўзларининг
электрон версияларига эга.
Демак, қайсида вилоят ёки
туман макёсида тарқатилёт-
ган босма нашр саҳифалари-
да чоп этилган материаллар
дунёнинг истаганда ишларни
таслашни ўтишади.

Шунингдек, "Правда Востока" газетаси боз
муҳаррири Салим Дониёров иштирокчилар
эътиборини жамиятда ошкоралик, адолат ва
қонунга шурӯплаштириш, ах-
борот сиёсати ва ахборот технологиялари ма-
салалари кўмитаси раиси ўрнбосари Эркин
Холбўтаев амалдаги конун хужжатларига ах-
борот соҳасини янада демократлаштириш ва ри-
вожлантиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшим-
чалар киритиш юзасида олиб бора ишлайди.
Шунингдек, "Правда Востока" газетаси боз
муҳаррири Салим Дониёров иштирокчилар
эътиборини жамиятда ошкоралик, адолат ва
қонунга шурӯплаштириш, ах-
борот сиёсати ва ахборот технологиялари ма-
салалари кўмитаси раиси ўрнбосари Эркин
Холбўтаев амалдаги конун хужжатларига ах-
борот соҳасини янада демократлаштириш ва ри-
вожлантиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшим-
чалар киритиш юзасида олиб бора ишлайди.

Конференция сиёсати чора-тад-
бириларни ташкил этилди. Самарқанд
палатасининг Инновациян ривожлантириш
ахборот сиёсати ва ахборот технологиялари ма-
салалари кўмитаси раиси ўрнбосари Эркин
Холбўтаев амалдаги конун хужжатларига ах-
борот соҳасини янада демократлаштириш ва ри-
вожлантиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшим-
чалар киритиш юзасида олиб бора ишлайди.

— Мамлакатимизда маҳаллий нашрларга ҳам
эътибор кучаймокда, — дейди "Пахтachi" газе-
таси боз муҳаррири Муродилла Шукуров.

— Албатта, газеталари фаолиятини янада ях-
шилашса хизмат қиласи.

Конференция иштирокчилари "Зарафшон"

— "Самарқандский вестник" газеталари таъри-
ятларни фаолияти билан танишиди. Шунингдек,
Пайирик туманидаги "Хўжа Имомси" маҳалласи
фаоллари билан ўтказилган учрашувда маҳал-
ла кутубхонасига китоблар совфа қиласи.

Газетхон ҳалқ

Япония оммавий ахборот воситалари фаолиятига бир назар

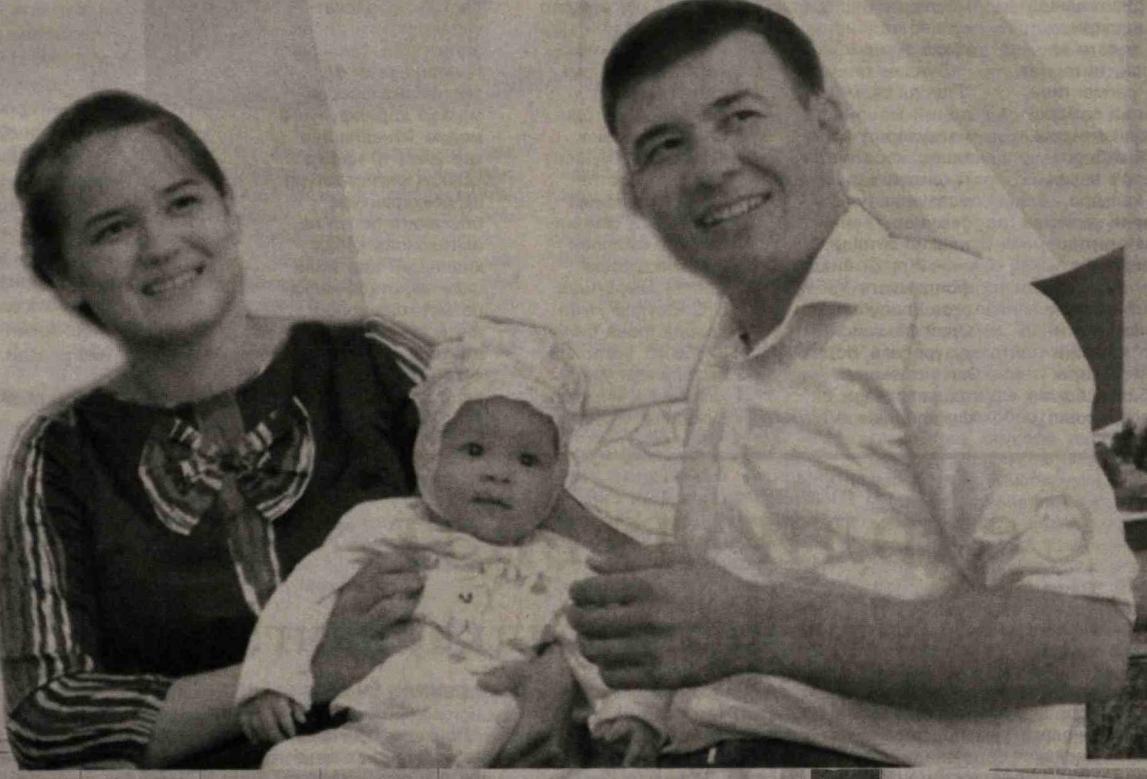
Зангиота тумани “Маҳалла” ҳайрия жамоат фонду

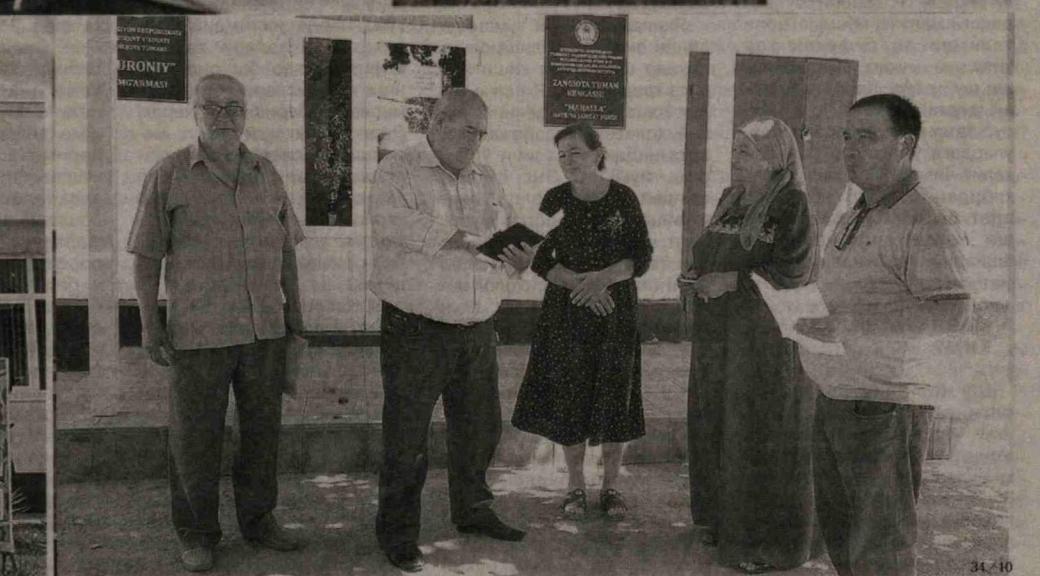
Барча юртдошларимизни

**МАМАЛАКАТИМИЗ
МУСТАҚИЛАЛИГИНИНГ
27 ЁШЛАДИК БАЙРАМИ
БИЛАН ҚИЗБИН
МУБОРАКБОЎ ЭТАДИ.**

Ватанимиз тинч, турмушимиз янада
фаровон, осмонимиз ҳамиша
мусафро бўлсин!

OBOD TURMUSH
MAHALLA FUQAROLAR YIG'INI

Жиззах шаҳридаги “Зийнаткор” төмөр-бетон буюмлари корхонаси

Жаннатмонанд диёғимиз аҳлини
ЗАЯТНИМИЗ
МУСТАКИЛЛИГИНИНДА
27 ИИЛИК БАЙРАМИ
билин самимий табриқлашди.

Мөхнатсевәф халқимиздың сұхап-саломатлық, оилавий тиңілік, әзіу үшін жаһарлықтың үлкен зафағлар тиляйди.

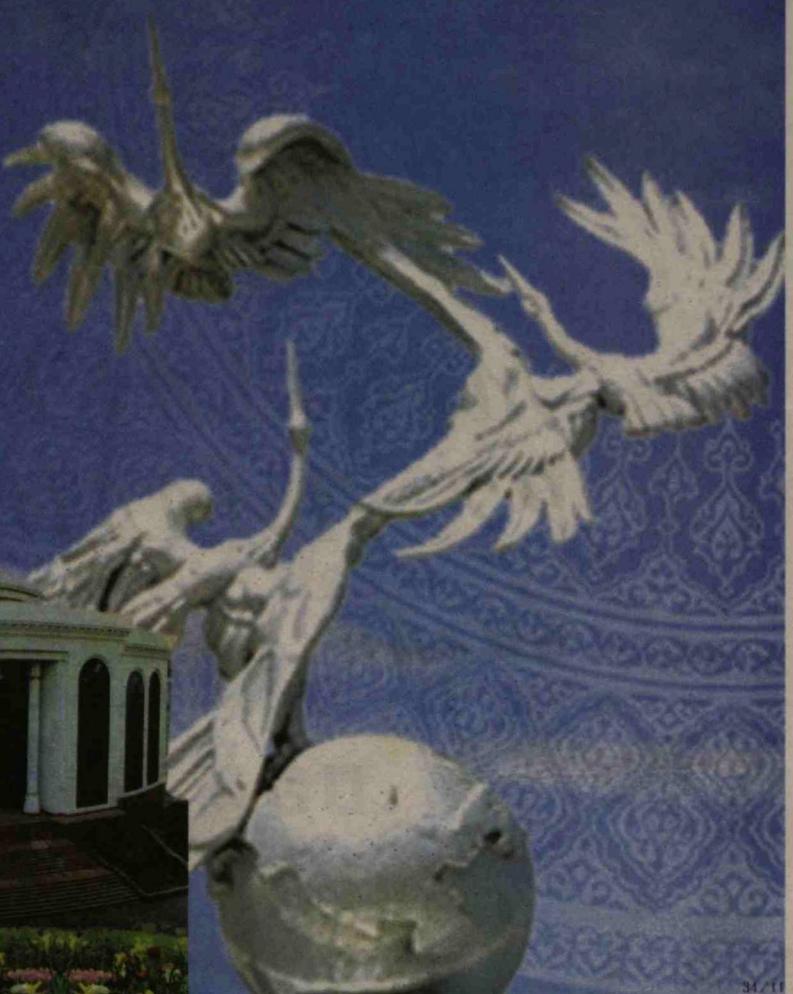
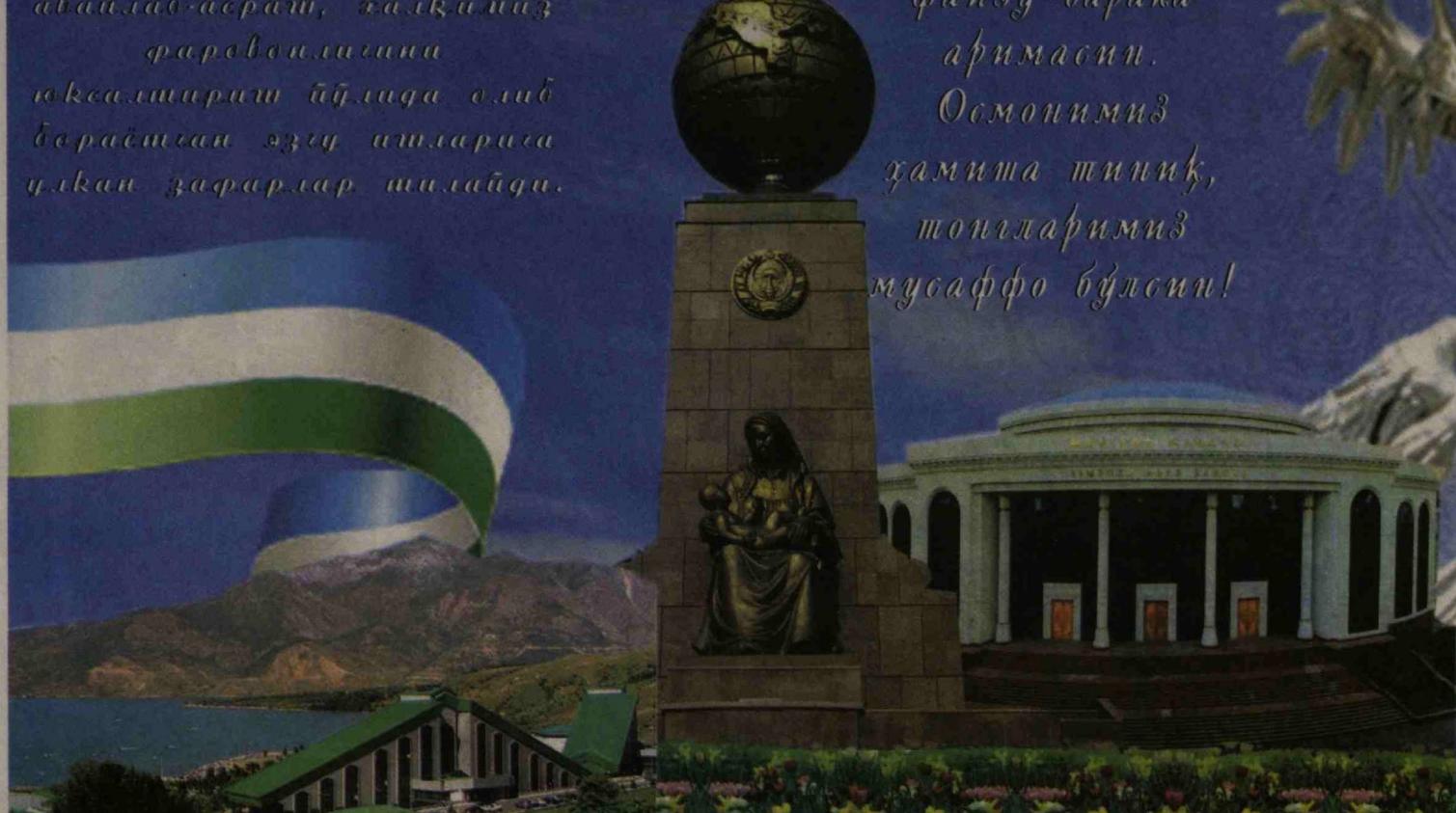

Тошкент вилояти “Сув оқоба” ҶУЖ

Юртдошлиларни ижтимоий мислини жадидлайди билан самимий құмдайди.

Ватанимиз
мұснадасынан
мұснаждамдаш ға
авайлаб-асраш, жақимиз
фареволигана
жекалашырыш үбілдаға оліб
берастың өзің аштарыңа
улкан зафарлар тилайди.

Мұағзам
юфтимиздан
файзү бағақа
аримасын.
Осмонимиз
хамиша тиник,
топталағымиз
мусаффо бұлсии!

34/11

Реклама

Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг Бухоро вилояти вакиллиги

Барча юртдошлиларимизни
Курбон Ҳайити муносабати билан
самими муборакбод этади.

Аллоҳ таолодан халқимизга сиҳат-саломатлик,
шоду хуррамлик ва оиласый баҳт-саодат сұрайди.
Юртимиз тараққиети йўлидаги әзгу ишларида улкан
зафарлар тилайди.

Ушбу саодатли
кунларда ўтганлар
хақига қилған
дуоларимизни
мустажоб айласин.
Осмонимиз
мусаффо,
хәётимиз
бундан-да
фаровон,
она Ватанимиз
янада гуллаб
яшнайверсин!